

An aerial view of a large white aircraft carrier sailing on the ocean. The ship is viewed from a high angle, showing its deck with several aircraft parked. The ship's superstructure is visible at the front. The ocean is a deep blue, and the sky is clear.

Pomorsko ratno pravo

Pomorsko pravo, 3.N.

Pojam ratnog prava

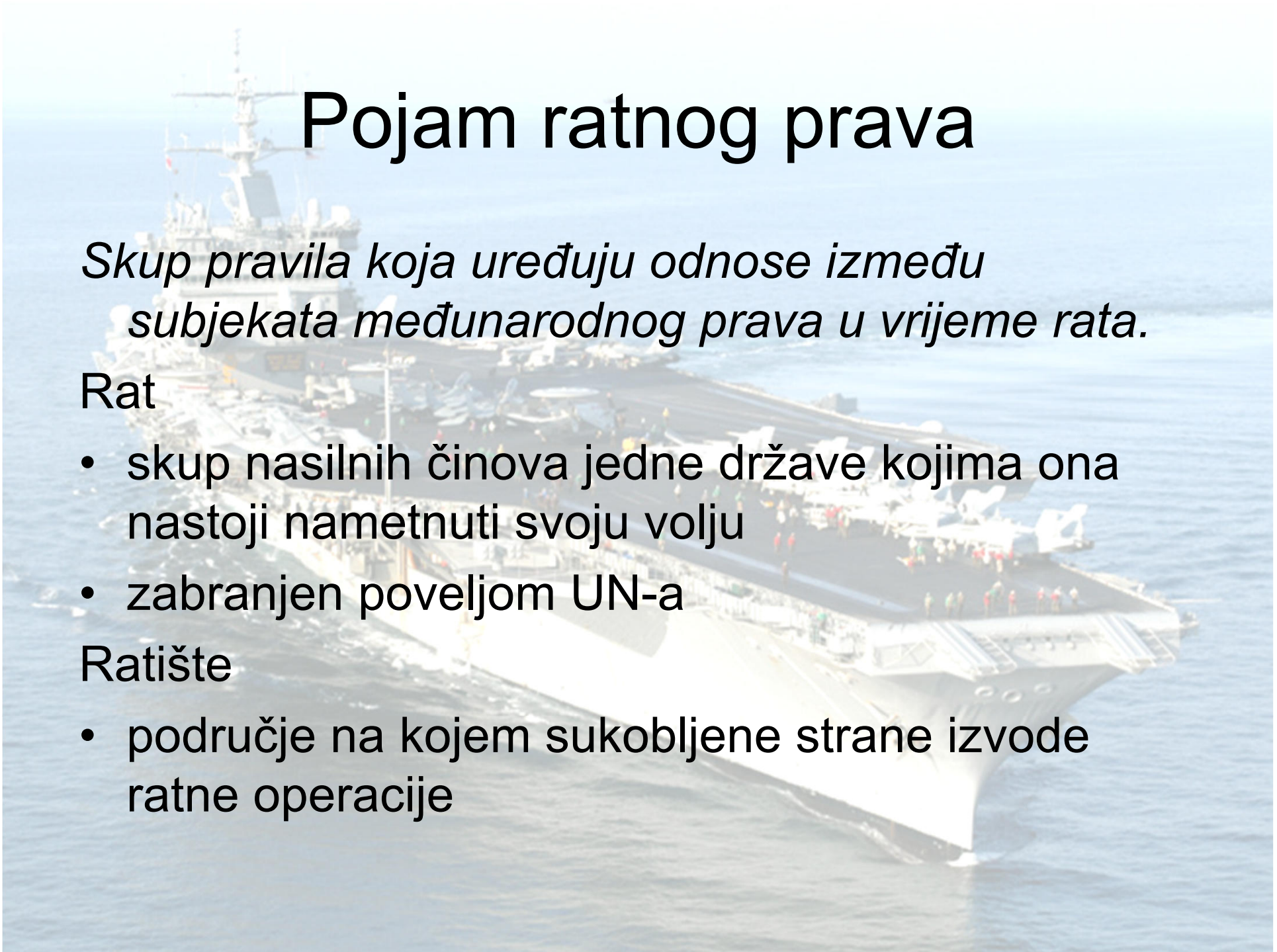
Skup pravila koja uređuju odnose između subjekata međunarodnog prava u vrijeme rata.

Rat

- skup nasilnih činova jedne države kojima ona nastoji nametnuti svoju volju
- zabranjen poveljom UN-a

Ratište

- područje na kojem sukobljene strane izvode ratne operacije

Podjela pomorskih brodova u ratu

Prema vrsti:

- ratni brodovi
- javni brodovi
- trgovački brodovi

Prema državnoj
pripadnosti:

- domaći brodovi
- neprijateljski brodovi
- neutralni brodovi

Prema vlasništvu:

- državni
- privatni

Ratni brod:

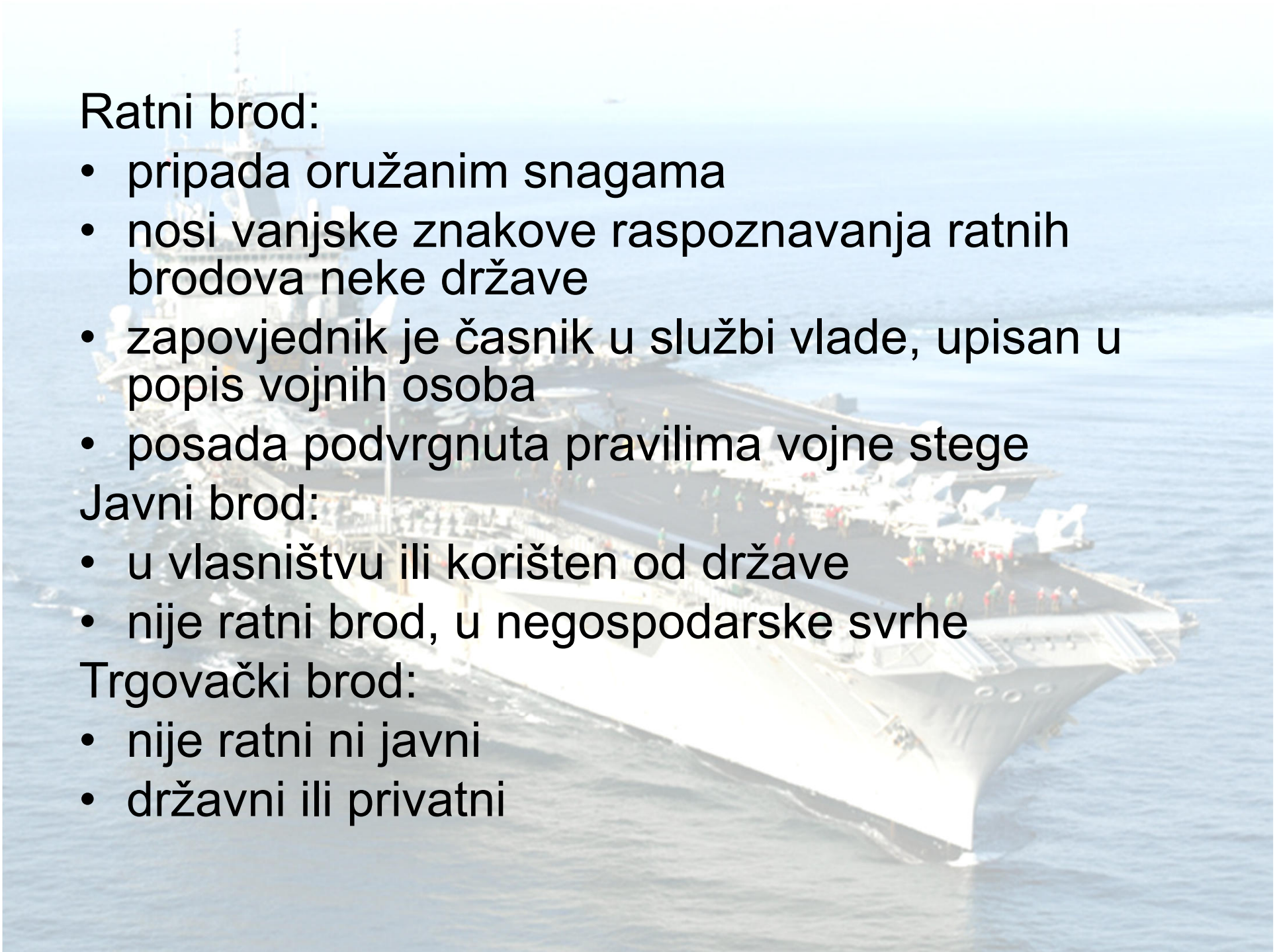
- pripada oružanim snagama
- nosi vanjske znakove raspoznavanja ratnih brodova neke države
- zapovjednik je časnik u službi vlade, upisan u popis vojnih osoba
- posada podvrgnuta pravilima vojne stege

Javni brod:

- u vlasništvu ili korišten od države
- nije ratni brod, u negospodarske svrhe

Trgovački brod:

- nije ratni ni javni
- državni ili privatni

Neutralnost i neutralni brod

Neutralnost:

- neutralna država ne sudjeluje u ratu
- zaraćene države moraju poštivati suverena prava neutralne države
- trajna ili ugovorna neutralnost – država se obvezuje u svakom ratu ostati neutralna, a druge države se obvezuju poštivati neutralnost (Švicarska, Vatikan)
- brodovi ratnih država mogu prolaziti neutralnim morem neškodljivim prolaskom

A large aircraft carrier is shown sailing on the ocean. The ship is white with a dark grey deck and is viewed from a high angle. The sky is blue and the water is a deep blue. The ship's superstructure, including the bridge and various masts, is visible. The carrier is moving towards the right of the frame.

Neutralni trgovački brod:

- pripada neutralnoj državi
- vlasnik nema neprijateljski karakter

Protuneutralna pomoć

- različiti načini pomoći i usluge koje brod neutralne države pruži u korist jedne od zaraćenih strana
- Londonska pomorska deklaracija 1909.

Represalije

- mjere koje poduzima država A kao odgovor na protupravni čin države B, kako bi država B odustala od svojih radnja (npr. država A svojim ratnim brodovima stalno ulazi u TM države B, nakon čega država B bombardira državu A)

Retorzija

- na neku mjeru se uzvraća protumjerom, obje mjere su dozvoljene, ali neugodne (npr. zaustavljanje brodova, zabrana tranzita na nekom području i sl.)

Ratni plijen na moru

A large aircraft carrier is shown sailing on the ocean. The ship is white with a dark grey deck and is viewed from a high angle. The sky is blue and the water is a deep blue. The ship's mast and various antennas are visible on the upper part of the superstructure.

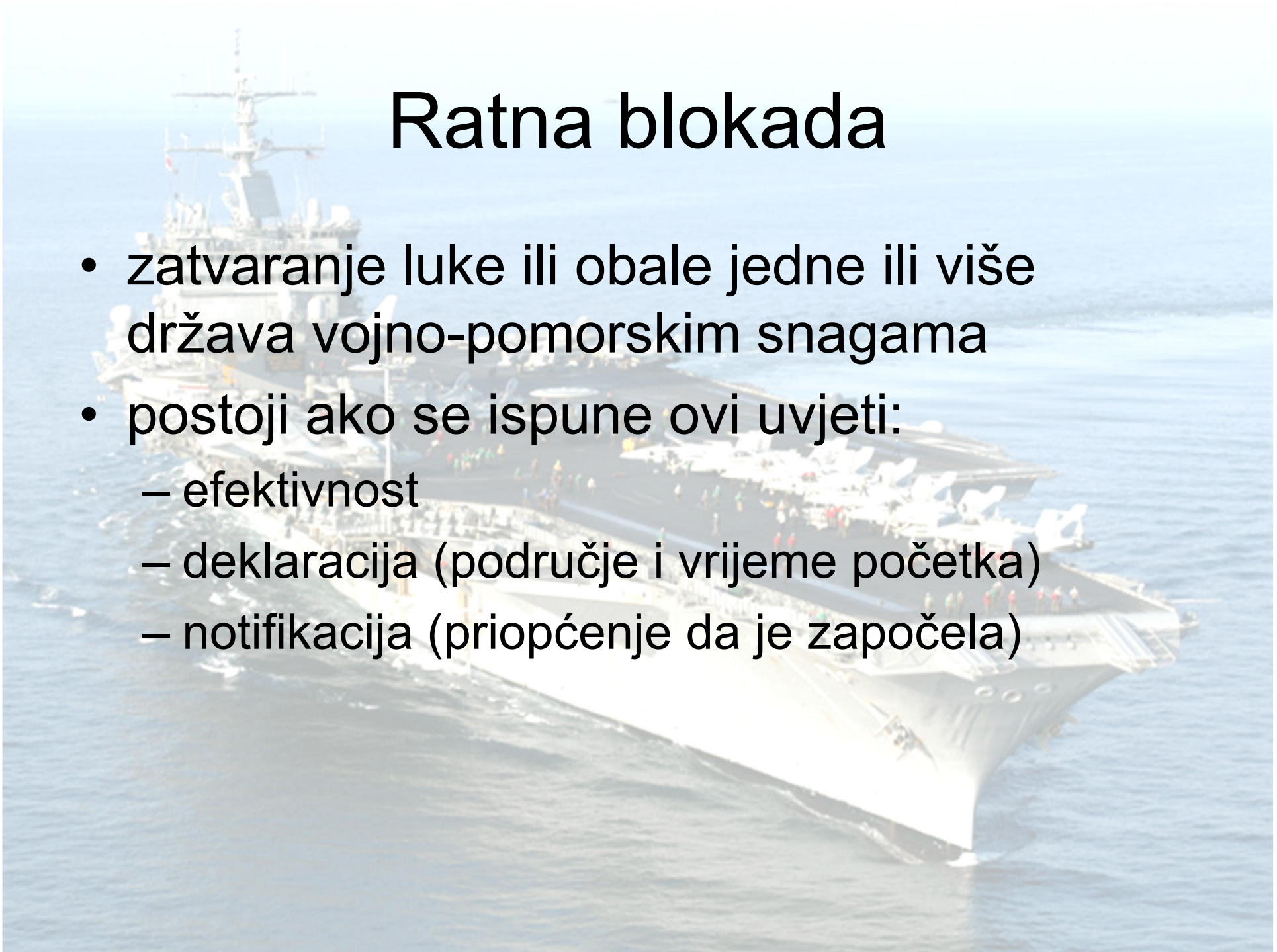
- državna i privatna imovina neprijatelja
 - neprijateljski ratni i javni brodovi
 - neprijateljski državni trgovački brodovi
- ne mogu se zaplijeniti:
 - parlamentarni brodovi (bijela zastava)
 - kartelni brod (parlamentarni, prijevoz zarobljenika, evakuacija ljudi,..)
 - brodovi s posebnim propusnicama
 - vjerski, znanstveni, humanitarni, bolnički brodovi
 - lokalne ribarice ili plovidba

Pomorski plijen

- imovina neutralnih strana
- imovina neprijateljske strane
 - privatni trgovački brod
 - neprijateljski teret na bilo kojem brodu
 - neutralni teret ako predstavlja kontrabandu
 - teret neprijateljskog karaktera ili kontrabanda
 - neutralni trgovački brod neprijateljskog karaktera.

Ratna blokada

- zatvaranje luke ili obale jedne ili više država vojno-pomorskim snagama
- postoji ako se ispune ovi uvjeti:
 - efektivnost
 - deklaracija (područje i vrijeme početka)
 - notifikacija (priopćenje da je započela)

Kontrabanda - krijumčarenje

- roba na neutralnom brodu koja može služiti u rane svrhe, zatečena na putu za neprijatelja, a zabranjen je prijevoz
- postaje pomorski plijen strane koja ju nađe
- apsolutna – stvari koje se koriste u ratne svrhe (oružje, municija,..)
- relativna – u pravilu nije za rat (npr. čelik, brašno, papir,...)
- slobodna roba – ne može uopće služiti za rat

Zaštita ranjenika, bolesnika i brodolomaca

- postupati humano, pružiti pomoć, njegu,...
- ranjenik/bolesnik koji se suzdržava od svakog akta neprijateljstva
 - vojna ili civilna osoba koja treba psihofizičku pomoć, njegu,...
 - roditelje, novorođenčad, trudnice
- brodolomac – vojna ili civilna osoba koja se nalazi u opasnosti na moru, kao posljedica nesreće broda ili zrakoplova, pod uvjetom da se suzdržava od neprijateljstva.